

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

63. An si quis commisit plura homicidia contrahat plures irregularitates
necessario in dispensatione manifestandas? Et in exemplum adducuntur
alij duo diversi casus in corpore hujus Resolutionis. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

Ergo similiter contingere potest in irregularitate. Desique non caret probabilitate contracta vna irregularitate ob homicidium, non contrahi aliam numero distinctam, etiam si aliud homicidium committas; cum irregularitas sit inhabilitas per modum habitus, non potes amplius ex eadem causa inhabilitari; neque vna causa super aliam operari. Sic tradit Henriquez lib. 12. cap. 10. §. 3. & lib. 14. cap. 7. §. 3. Thomas Sanchez lib. 8. disp. 14. num. 7. Auila disp. 10. de irregularib. dub. 8. & in excommunicato, qui pluries in excommunicatione celebravit, tenet Nauarr. consil. 3. de raptoribus, num. 6. Zerolla in praxi 2. part. verb. irregularitatis §. 12. ad finem. Garcias hos referens 8. part. de benefic. cap. 3. num. 80. vsque ad 87. & confirmari

Sup. hoc in Ref. nor. Præterea 2. in fine.

Sup. his tribus casibus seqq. in Ref. huius Ref. in §. vlt. & primo, & tertio in Ref. in eius §. 1. paulo post initium, & in §. Minor, per totum.

petita, quæ non inducit, nouum impedimentum, neque est necessarium faciendâ mentio omnium illorum delictorum, sufficit si vnus tantum mentionem faciat & docet Sanchez lib. 8. disput. 24. num. 7. Toletus lib. 7. cap. 19. ad finem Azorius 3. part. lib. 3. cap. 10. quæst. 1. Garcias num. 77. Idem, si quis teneat in Baptismo plures filios alicuius, vnica tantum est compaternitas. Garcias num. 78. Et si quis ter, vel quater contraxit nuptias, non est necessarium id exprimere in dispensatione bigamie. Garcias num. 79. Sanchez lib. 7. disput. 87. num. 24. Henriquez lib. 12. cap. 6. §. 9. Nauarr. consil. 2. de bigam. Vgolin de irregulari. cap. 56. §. 7. num. 3. Auila de censuris 7. part. disputat. 8. in fine.

SEQUITVR sub hoc eodem numero huius Resolutionis 62. eadem quæstio, videlicet. An qui plura homicidia commisit, contraxerit plures irregularitates in dispensatione manifestandas? Idem est de excommunicato, qui pluries in excommunicatione celebravit.

Et explanatur, quod copula sapius repetita non inducit nouum impedimentum, nec est necessarium facere mentionem omnium delictorum in dispensatione.

Item, qui in Baptismo tenet plures filios alicuius, vna est tantum compaternitas.

Et qui ter, vel quater contraxit nuptias, non est necessarium id exprimere, quando petit dispensationem bigamie. Ex p. 4. tit. 2. Ref. 86.

Sup. omni contento in hæc Ref. in Ref. quæ ante hæc est, sub hoc eodemque numero. Ref. 62. in aliis eius annotationibus.

§. 1. Affirmatiue respondet Coninch de Sacram. lib. 6. cap. 24. num. 12. vbi sic ait: Similiter censo, qui plura homicidia commisit, si vno tantum narrato, velit dispensationem vnus irregularitatis obtinere, nihil faciet, quia licet illa censentur irregularitates numero diuersæ, moraliter efficiunt vnâ grauiores, vel certe nullâ illarum satis explicatur sine alia. Ita ille & hanc sententiam docet etiam Emanuel Rodriguez quem citat Auila de censur. part. 7. disp. 10. dub. 8.

2. Sed ipse ibi contrariam sententiam docet, quam etiam tenent Henriquez lib. 12. cap. 10. §. 3. & lib. 14. cap. 7. §. 3. Filliucius 1. tract. 10. part. 2. cap. 10. quæst. 7. & 8. & Sanchez, quem citat & sequitur Caltrus Palau in opere morali tom. 1. tract. 3. disp. 6. punct. 16. §. 4. num. 16. vbi sic ait: Non caret probabilitate, contracta vna irregularitate ob homicidium, non contrahi aliam numero distinctam, etiam si aliud homicidium committas, quia cum irregularitas sit inhabilitas per modum habitus: non potes amplius ex eadem causa inhabilitari, neque vna causa super aliam operari. Ita ille, & sic de excommunicato qui pluries in excommunicatione celebravit, tenet Nauarrus consil. 3. de raptoribus, num. 6. Zerolla in praxi Episcop. part. 2. tit. de irregularitate, §. 12. ad finem, Garcias de benefic. tom. 2. part. 3. cap. 3. num. 80. vsque ad 87.

Sup. hoc ibi de post modum §. 2.

3. Quæ omnia confirmantur, nam copula sapius repetita non inducit nouum impedimentum, neque est necessarium faciendâ mentio omnium illorum delictorum, sed sufficit si vnus tantum mentionem faciat, vt docet Sanchez lib. 8. disp. 24. num. 7. Azorius part. 3. lib. 3. cap. 10. quæst. 1. Garcias num. 77. Item si quis teneat in Baptismo plures filios alicuius, vnica tantum est compaternitas, vt tenet Garcias num. 78. Et tandem si quis ter vel quater contraxit nuptias: non est necessarium id exprimere; quando petit dispensationem bigamie. Ita Vgolinus de irregulari. cap. 56. §. 7. num. 3. Auila de censur. part. 3. disp. 8. in fine. Garcias num. 79. Sanchez lib. 7. disput. 86. num. 24. Verum his non obstantibus asserunt multi hanc secundam opinionem non esse tenendam, quia stylus Curie est in contrarium.

Sup. contentio in hoc ibidem tenent medium etiam vlt.

RESOL. LXIII.

An si quis commisit plura homicidia contrahat plures irregularitates necessarium in dispensatione manifestandas?

Et in exemplum adducuntur alij duo diuersi casus in corpore huius Resolutionis.

Sed difficultas supradicta Resolutionis pendet ex ista quæstione: An stylus Curie obliget in foro conscientia?

Et explanantur Declarationes Cardinalium editas Romæ auctoritate Papa circa Concilium Tridentinum esse inuariabiles, & tamen non faciunt ius commune, eo quod non sunt promulgata toti Ecclesie, Ex p. 1. tit. 6. Milic. 6. Ref. 44.

§. 1. Non est tamen facilis ista quæstio, vt quidam Minister huius Romane Curie olim putabat, vnde ponam hic per extensum verba Doctorem, sic itaque asserit Caspensis in Cur. Theol. tom. 2. tr. 25. disp. 9. num. 59. Infertur, cum qui plura homicidia commisit, contrahere plures irregularitates necessarium in dispensatione manifestandas, & ita tenet Suarez de legib. 6. cap. 24. & videtur esse stylus Curie: sed certe opposita sententia est satis probabilis, quam tenet Caltrus Palae tom. 1. tract. 3. disp. 6. punct. 16. §. 4. quem plures & graues Doctores sequuntur. Et probatur à simili, quia copula sapius repetita non inducit nouum impedimentum, neque est necessarium faciendâ mentio omnium illorum delictorum, sed sufficit si vnus tantum mentionem faciat, vt tradit Sanchez lib. 8. de matrim. disp. 24. & qui ter, vel quater contraxit nuptias non est necesse vt id exprimat quando petit dispensationem bigamie, vt docet idem Sanchez lib. 7. disp. 86. Hæc Caspensis. Stephanus Baunius in Theol. moral. tom. 2. tract. 11. quæst. 40. postquam adduxerat Henriquez, Filliucium, & Palau pro sua opinione, sic subdit: Contraria tamen sententia Romæ est in vsu, vbi fama est eam opinionem in animis ministrorum fori Pontificij, pridem (incertum qua ex causa) inueterasse planè, vt sentiant conscientie sue satis non facere, qui suppressa eiusdem facti iteratione, à quo canonica lege irregulares sunt facti, contenti sunt narrare Pontifici, absolute tales se esse numero non notatos; quo in eius legem committentes, laqueo se irregularitatis induere, quam ego proxime magis tutam, ita in conscientia (nisi eam summus Pontifex seruari in Ecclesia, impetrauerit) non necessariam existimo.

Sup. hoc ibi quibus præcedentibus, sub vno numero Ref. 62.

Sup. hoc ibi dem in vno que Ref. præterea

2. Obiicit, cum de relaxanda irregularitate, Pontifici supplices libelli dantur, non plures, sed vnâ dumtaxat vt rogatur, remittere ei est animus, at tot quanquam numero tantum diuersas in censura, v. g. qui celebrat incurrit, quot Deo in sacra Ecclesia nomine

Sup. hoc ibi dem in vno que Ref. præterea

nomine sacrificia offert, ac dicat, ergo earum facienda est in predicto libello mentio.

Minor est falsa, quia cum irregularitas sit inhabilitas eaque per modum habitus non potest operari ex eadem causa magis inhabilis reddi, cum tota inhabilitas quanta est, prima celebratione in censura, ante dispensationem sit producta. Et licet (quod non admittimus) focus esset quam dicimus, vnius tamen tantum meminisse satis foret, in cuius rei fidem exempla produci solent à scriptoribus varia, trium Diana meminit de irregul. part. 4. resol. 86. omnium clarissimum est quod de repetitis nuptiis profertur, has enim, cum quarto, quinto, aut saepius quis frequentauerit, non est tamen huius iterationis necessario facienda dispensatio, quando petitur bigamia dispensatio, secundum Vgolinum de irregul. c. 16. §. 7. Aul. de cens. p. 7. disp. 8. ergo nec earum rerum quae ex vno eodemque principio irregularitatem patiunt. Eodem mihi pertinere videtur, quod de impedimentis matrimonij dicitur. Certum enim est ex coitu illicito affinitatem contrahi, quae matrimonio ad secundum vsque gradum includit, opponit obicem, fac ergo aliquem rem habilem non semel, sed centies cum consanguinea eius, cuius tenetur amoribus, ac desiderio coeundae cum ea societatis vitae ac lecti, quarto coquid sit necesse Pontifici hunc numerum exprimere, an non sit satis rem hanc hoc factum exponere? id si conceditur, concedere quoque est necesse, cum de dispensatione super irregularitate consequenda agitur, fungi eum officio, qui causam Papae clarè, ac disertè ex qua ea sit nota significat non expressis vicibus, quibus ei ex iteratione euidem causae principium est factum. Huicque Bannus.

4. Difficultas igitur huius quaestionis pendet ex resolutione, an stylus Curiae obliget in foro conscientiae. Negat Sapientissimus Granado, Henriquez, Villalobos, Ceuallos, Rebuffus, à me alibi adducti, & quos me etiam citato adducti, & sequitur doctus Lelandus de Sacram. tom. 2. tr. 9. disp. 24. qu. 48. per totam, quibus ego addo Praepositum in 3. p. D. Thom. de dispens. matrimon. dub. 6. num. 61. Caramuelum in Theol. fundamentali sen. 23. n. 468. Martinum de San. Joseph in mon. Confess. tom. 1. lib. 1. tr. 46. de matrimon. i. Martinum Perez de matrim. disp. 46. sect. 6. n. 4. & 9. Huzadum de Mendoza vol. 2. disp. 170. sect. 1. n. 197. Marcum Vidalem in Arca Theol. mor. tit. de dolo respons. 3. num. 22. Pellizarium in man. Regul. tom. 1. tr. 8. cap. 5. num. 195. Fagundez part. 2. Eccles. lib. 2. c. 36. Crescentium in Praesidio Romano lib. 3. num. 1. & latissime Portel in respons. tom. 1. part. 3. cap. 5. num. 3. vbi sic ait; Mouet secundò, quia principale fundamentum quo nititur Sanchez de stylo Curiae, videtur iam hodie non obligare saltem in Hispania. Nam Rodrig. additione ad summ. tom. 4. cap. 19. concl. 5. in simili materia, ait, quod stylus Curiae non obligat in Hispania: citat in primis ad hoc Staphileum, Ferretum, Azcuedo, & Rebuffum, & addit paucis abhinc annis in Ciuitate Toletana bis à Vicario Generali fuisse iudicatum contra stylum Curiae. Et probatur quia ad hoc vt stylus Curiae obliget tanquam ius commune, oportet illum esse scriptum, promulgatum, & à Summo Pontifice approbatum: quod non constat de aliquo stylo Curiae: maxime quia hic stylus multoties mutatur pro arbitrio Summi Pontificum, prout notant Mandos. & Rebuffus ibi citati à Rodrig. cum ergo fundamentum Sanchez de stylo Curiae non vigeat, poterit securè teneri opinio opposita Henrici &c. Ad Capitulum vero quam graui, de crimine falsi, dico primò, illud Capitulum esse iam antiquatum per contrarium sensum, sicut aliqua contenta in corpore iuris, saltem in decreto; dico tunc stylum Curiae facere ius, quan-

do talis stylus fuerit scriptus, promulgatus, & inuariabilis. Quod confirmari potest à simili: nam declarationes Cardinalium editae Romae auctoritate Papae circa Concilium Tridentinum, sunt inuariabiles, & tamen iuxta grauium Doctorum opinionem non faciunt ius commune, eo quod non sint promulgatae toti Ecclesiae. Sic sentit Delrio lib. 9. Magis. disput. cap. 1. sect. 3. propè finem. Et Valer. Cartusiano l. de differ. vtriusque fori, verb. Nullitas, differet. 5. §. sed certè, vbi citat Nauair. concl. 34. de preb. & alij viri doctissimi, quos suppresso nomine citat Rodriguez, tom. 1. qq. 9. 11. art. 2. & fauent tradita à Sanchez lib. 2. de matrim. disp. 14. num. 4. Si ergo haec declarationes factae auctoritate Papae, cum sint inuariabiles, non faciunt ius commune obligans totam Ecclesiam, eo quod non promulgantur vt lex communis; Minus faciet ius commune stylus Curiae non promulgatus Ecclesiae & quotidie variabilis pro arbitrio succedentium Pontificum. Et haec omnia docet Portel vbi supra.

5. Itaque supracitati Doctores firmiter tenent, stylum Curiae facere ius ad summum quoad forum externum, non autem quoad forum internum, & quoad hoc non tollere probabilitatem alterius opinionis, quam tuto in conscientia sequi potest. Sed his non obstantibus ego non recedo à sententia, quam olim docui cum Sanchez, Merolla, & aliis, nec enim oportet sapere, plusquam oportet sapere. Itaque in his materiis exprimendis cautè se gerant Authores, & tu Lector à multis tricis eris liber si nostrae sententiae adhaereas.

RESOL. LXIV.

De dispensatione cuiusdam irregularitatis homicidij voluntarij, casus curiosus, & nouus & positus in principio textus huius Resolutionis.

In quo etiam discutitur, an fuerit in eo quis dispensatus; & an dicta dispensatio profuit ei pro foro externo?

Ex quo sequitur, quod in concessione absoluedi à reservationis in Bulla Coena, non venit facultas absoluedi à causa heresis.

Et tandem deducitur, an absolutio à censuris obtenta vigore facultatis Bullae Cruciae, profuit pro foro exteriori.

Et an index non solum possit, sed teneatur recipere dictam absolutionem in foro exteriori obtentam in foro interiori.

Vbi etiam agitur de dispensatione cuiusdam irregularitatis in causa Toletana. Ex part. 12. tract. 3. & Misc. Resol. 7. & 8.

§. 1. CUM anno 1630. pestis grassaretur in Ciuitate Mediolanensi, Sanctissimus D. N. Virbanus VIII. edidit Bullam, seu Literas datas sub die 10. Iunij eiusdem anni, in quibus dabat facultatem Sacerdotibus seruientibus peste infectis eligendi Confessorem qui ipsos à quibuscumque peccatis, necnon à censuris & poenis Ecclesiasticis, ac etiam irregularitate quomodolibet contracta possint absoluerè, & dispensare. Vigore itaque huius facultatis Sacerdos N. fuit à suo Confessario dispensatus in quadam irregularitate contracta ex homicidio voluntario; Habet nunc difficultatem. Primò an fuerit ritè dispensatus. Secundò, an dicta dispensatio profuit ei pro foro externo.

2. Hic casus transmissus mihi fuit ab Eminentissimo Domino, meo Cardinali N. & ad primum dubium negatiuè prima facie videtur respondendum; quia in facultate dispensandi super irregularitate nun-

Sup. hoc in tom. 1. r. i. Resol. 5. Sed c. 24. & in Resol. 24. 8. Contra dos Arimam. Sed lege eas per totas, & si placet etiam alias earum primarum annotationum.

IOE
I. N. N. E.
O. H. N. I. A.
TO. H. I. L. I. V. V.
E. I. I. I.